

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

Jóváhagyta
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai
Magyar Főiskola Tudományos
Tanácsa
2021. március 30.,
2. sz. jegyzőkönyv

Prof. Dr. Csernicskó István, rektor,
a Tudományos Tanács elnöke

KÉPZÉSI PROGRAM
„KÖZÉPISKOLAI OKTATÁS (FÖLDRAJZ)”

Képzési szint: **BSc**

Képzési ág: **01 Oktatás / Pedagógia**

Szak: **014 Középfiskolai oktatás (Földrajz)**

Beregszász – 2021

A képzési program neve: 014 Középiskolai oktatás (Földrajz)

Jóváhagyásának éve: 2021

A képzési programot szervező tanszék neve: Földtudományi és Turizmus Tanszék

Képzési szint: BSc

Képzési ág: 01 Oktatás

A nemzeti (ukrajnai) képesítési keretrendszer megfelelő szintje: 6. szint

Az Európai Felsőoktatási Térség megfelelő szintje: EQF-LLL – 6. szint

Normatív képzési idő (év): 4

Kreditszám: 240

Rendelkezik-e a képzési program akkreditációval, ha igen, meddig: Igen, 2028. július 1.

Megszerezhető képesítés: középiskolai földrajztanár

Létezik-e a képzési programhoz minisztériumi szabvány? (ha igen, annak a webes elérhetősége): Nincs elfogadva

A képzési program célja, általános és szakmai kompetenciák, tervezett tanulási eredmények:

A képzési program célja: elméleti és gyakorlati alapképzést biztosítani a szakmai feladatok ellátásához az iskolai földrajztanítás, korszerű pedagógia és oktatásmódszertan terén; fejleszteni a hallgatók egyéni adottságait, általános műveltségi és szakmai kompetenciáit, a kulturális, illetve ismeretterjesztő tevékenységhez kötődő készségeit; kialakítani az információs technológiák és a pszichológiai módszerek alkalmazásának készségeit az iskolai

földrajztanár tevékenységéhez kötődően; a hallgatók felkészítése tanulmányaik folytatásához a következő, magiszteri szinten.

Az elsajátítandó általános kompetenciák:

Az elvont gondolkodás, analízis, szintézis képessége.

Egyéni és nemzeti méltóság, társadalmi öntudat és aktivitás.

Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásában való jártasság, az információ megtalálásának és elemzésének készsége.

Az intellektuális, illetve kulturális fejlődésre való képesség.

A társadalmi együttműködés alakításának készsége a tolerancia elvei alapján, adekvát konfliktuskezelés, a krízishelyzetekben való segítségnyújtás.

Problémás helyzetekben való kezdeményezőképeség, adekvát és felelős döntések meghozatalának képessége.

Az állampolgári, illetve társadalmi jogainak és a kötelességeinek érvényesítésére való képesség.

Az államnyelven történő kommunikáció képessége mind szóban, mind írásban.

Idegen nyelven történő kommunikáció képessége.

Önállóan és csapatban történő munkavégzés készsége.

A megszerzett tudás gyakorlati alkalmazásának képessége.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Bemutatni a földrajz mint tudomány szerkezetét, vizsgálati tárgyát, helyét a tudományok rendszerében, jelentőségét.

A természet- és társadalomtudományi alapismeretek alkalmazására való képesség a szakmai munkában.

A földrajz fogalmainak, koncepcióinak, paradigmáinak, elméleteinek alkalmazási képessége a földrajzi jelenségek és folyamatok jellemzésére különböző szinteken (globális, regionális, országos, lokális).

A földrajzi szaknyelv megfelelő használatának, a földrajzi elvek és elméletek hatékony közvetítésének készsége írásos, szóbeli, illetve vizuális formában.

Természet-, illetve társadalomföldrajzi objektumok, folyamatok kutatására, tantárgypedagógiai vizsgálatokra, azok eredményeinek értelmezésére, szakmai alkalmazására való készség.

A földrajzi információ felkutatásának, annak tudományos feldolgozásának és felhasználásának készsége.

A természetföldrajzi objektumok sajátosságai, valamint a geoszférákban, illetve tájakban, biocönózisokban történő kölcsönhatásaik értelmezésének és interpretációjának készsége.

A termelés, a társadalmi lét formái és folyamatai területi szerveződése törvényszerűségeinek a magyarázatára való képesség globális és regionális szinten.

A természeti környezet és a társadalom kölcsönhatásainak az átlátására, a fenntartható fejlődés stratégiájának az értelmezésére és magyarázatára való készség.

A megszerzett földrajzi, pszichológiai és pedagógiai ismeretek, módszertani technológiák alkalmazásának készsége a tanulók általános, illetve szaktárgyi kompetenciáinak a fejlesztésében.

A tanulói munka megszervezésének, az ismeretek ellenőrzésének kompetenciája a földrajz oktatásában.

A diákok szocializációs folyamatainak, illetve szakmai önkitaljesedésének a pedagógiai kíséretére, a tudatos életútválasztásra való felkészítésükre való készség.

Tanulmányi projektek komplex megtervezésének, szervezésének, illetve végrehajtásának, prezentációk, elemzések elkészítésének készsége.

Kartográfia készségek, illetve kartográfiai készségek kialakítására való készség a tanulóknál.

A honismereti megközelítés alkalmazásának készsége a földrajzórán, valamint az órán, illetve iskolán kívüli munkában.

Tervezett tanulási eredmények:

Tudás és ismeretek terén:

Ismerni és érteni a földrajztudomány általános szerkezetét és fő koncepcióit, vizsgálati tárgyát, helyét a tudományok rendszerében, fejlődésének fő mérföldköveit.

Ismerni és tudni alkalmazni a földrajzi terminológiát és névanyagot a különböző térbeli kiterjedésű természeti és társadalmi komplexumok jellemzésénél.

Elmagyarázni a természeti és társadalmi területi komplexumok, illetve azok egyes összetevőinek a működési mechanizmusait globális, regionális és lokális szinten.

Ismerni, érteni és tudni alkalmazni a szakmai tevékenységben a kartográfiai módszereket, valamint a GIS-technológiákat.

Elmagyarázni a Föld mint bolygó sajátosságait, elemezni a geoszférák szerkezetét és összetételét, jellemezni a bennük végbemenő folyamatokat.

Ismerni és érteni a geológia, geomorfológia, meteorológia, hidrológia, életföldrajz és tájöldrajz tudományos alapjait, alkalmazni a tudást az iskolai földrajzoktatás folyamán.

Ismerni és érteni a világ és Ukrajna társadalmi és gazdasági földrajza tudományos alapjait, alkalmazni a tudást az iskolai földrajzoktatás folyamán.

Megmagyarázni a földrajzi burokból antropogén hatásra végbemenő változásokat, felismerni az emberi tevékenység környezeti következményeit a fenntartható fejlődés koncepciójával összefüggésben.

Ismerni és alkalmazni az oktatás és nevelés, az oktatói készségek pszichológiai és pedagógiai alapjait.

Alkalmazni a tanulói eredmények diagnosztizálásának módszereit, gyakorolni a diákok szocializációjának és szakmai önmeghatározásának pedagógiai kísérletét, felkészíteni őket a tudatos életútválasztásra.

Ismerni és alkalmazni az iskolai földrajztanítás módszertanának korszerű, kompetencia alapokon nyugvó elméleti és gyakorlati alapjait.

Tudni az iskolai földrajztanítás kereteiben szükséges, valamint az iskolán kívüli munka által megkövetelt önálló terepi természeti, természetföldrajzi és társadalomföldrajzi vizsgálatokat végezni.

Tudni különböző forrásokból információt gyűjteni, azt feldolgozni, illetve elemezni, alkalmazni az információs és kommunikációs technológiákat, életfogytig elsajátítani az új ismereteket.

Tudni kommunikálni anyanyelven, államnyelven és idegen nyelven a szakmai tevékenység által megkövetelt szinten.

Készségek és képességek terén:

A földrajz konceptuális alapjai és fogalmi készlete, fő elméleti és empirikus eredményei alkalmazásának készsége.

A tudományos kutatások módszertanáról és módszereiről alkotott elképzelések kialakításának készsége.

Az iskolai földrajzi tantárgyi kompetenciák kialakításához szükséges terepi természetföldrajzi és társadalomföldrajzi vizsgálatok folytatásának, a földrajzi környezet fő paramétereire vonatkozó mérések és megfigyelések végzésének készsége.

A tájak és biogeocönózisok sajátosságai, kialakulásuk tényezői és kölcsönhatásaik jellemzésének képessége.

Képesnek lenni Ukrajna jelenlegi helyének és szerepének meghatározására a világban, figyelembe véve fejlődésének a földrajzi kontextusait.

Képesnek lenni a földrajzi információk kigyűjtésére, elemzésére és bemutatására, különféle vizualizációs eszközök és kartográfiai módszerek (közte GIS-technológiák) felhasználásával.

Képesnek lenni a szakszövegek megfogalmazására és szerkesztésére anyanyelven, illetve államnyelven.

Az oktatási-módszertani, illetve szakszövegekkel való munkához szükséges mértékű idegennyelv ismeret.

A földrajz és természetismeret oktatási programok elemzésének készsége a diákok tanulmányi tevékenysége tervezése céljából.

Különböző órátípusok kidolgozásának és szerkezeti felépítésének, innovációs technológiák bevezetésének, azok hatékonysága értékelésének készsége.

A diákok földrajzi és térképi nyelve kialakításának készsége az oktatási folyamat során.

A tanulói eredmények diagnosztizálásának készsége.

A gyakorlatok során a környezeti értékek és magatartás, a természethez való felelős viszonyulás gyakorlásának, illetve ezeknek a tanulóknál való kialakításának a készsége.

A honismereti, illetve turisztikai kirándulások során a kulturális értékek és a helyi lakosság hagyományainak tisztelete, ennek a tanulóknál való kialakításának a készsége.

Az önálló és csapatban való munka, a személyes együttműködés képessége.

Kommunikációs téren:

Szóbeli és írásbeli kommunikációs készségek ukrán, magyar és idegen nyelven.

A pedagógiai tevékenység szubjektumai közötti személyes kommunikációs interakciók kialakításának készsége.

A kommunikáció pszichológiájának ismerete, a befolyásolási módszerek alkalmazásának készsége.

A megfelelő szakmai felkészültség, valamint az általános műveltség érzékeltetése.

Önállóság és felelősség terén:

Az életfogytig tartó tanulási folyamat önálló szervezése.

Egyenjogúságon alapuló igazságos oktatási környezet megteremtése, amely az összes diák tanulását elősegíti, függetlenül a társadalmi háttértől.

A képzési folyamat ellenőrzésének formái:

A hallgatók szakmai kompetenciái formálódásának nyomon követése a képzési folyamat során egységes monitoringrendszerrel történik, amely az alábbi ellenőrzési formákat foglalja magában (a két utolsó a teljes képzési folyamat átfogó ellenőrzésére irányul):

- tantárgyi pontgyűjtő rendszert, amely a hallgatói tanulmányi tevékenység minden formájának a nyilvántartására irányul;
- szemináriumi foglalkozást
- gyakorlati munka ellenőrzését, védését
- röpdolgozatot
- modulzáró dolgozatot
- beszámolót
- szóbeli, illetve írásbeli vizsgát
- terepgyakorlati beszámolót
- pedagógiai gyakorlati beszámolót
- komplex záróvizsgát a kötelező szaktárgyakból
- szakdolgozat elkészítését és megvédését

A záróvizsga a képzési program által előirányzott tanulmányi eredmények elsajátításának szintjét hivatott felmérni.

A szakdolgozat a földrajztudomány vagy az iskolai földrajztanítás módszertanának valamely aktuális kérdését dolgozza fel, bizonyítja a szerző jártasságát a megszerzett kompetenciák és

egyéb tanulmányi eredmények alkalmazásában megalapozott megállapítások, konkrét javaslatok és ajánlások megtételére a megoldandó feladat kapcsán, és alátámasztja a szerző tudományos és gyakorlati tevékenységre való képességét.

A vizsgált objektumok lehetnek a természeti, illetve társadalmi környezet jelenségei és folyamatai, valamint pedagógiai módszerek és problémakörök.

A szakdolgozatok plágiumellenőrzésen esnek át.

A szakdolgozat tartalmi, terjedelmi és szerkezeti követelményei intézményi szinten, illetve szakok szerint vannak szabályozva.

A szakdolgozatok javasolt tematikája a tanszéki hirdetőtáblán van közzétéve.

A dolgozat nyilvános védésén a jelölt az elvégzett kutatások, illetve azok eredményeinek a jól érthető módon való bemutatásával előadói készségeiről, a feltett kérdésekre való érvekkel alátámasztott válaszaival vitakészségéről tesz tanúbizonyságot.

A hallgató előadását számítógépes prezentáció kíséri.

A záróvizsga és a szakdolgozat védés eredményei alapján a záróvizsga bizottság dönt a BSc fokozat és a megfelelő szakképesítés odaítéléséről, illetve az erről szóló oklevél kiállításáról, amely határozatot még aznap nyilvánosságra hozza.

A képzési program sikeres teljesítését követően betölthető munkakörök:

- Földrajztanítás középfokú oktatási intézményekben.
- Természetismeret tanítása középfokú oktatási intézményekben.
- Oktatásszervezéssel kapcsolatos, módszertani és adminisztratív munkakörök általános iskolákban.
- Igazgatói, igazgatóhelyettesi, módszerészi munkakörök általános iskolákban.

A képzési program sikeres teljesítését követő továbbtanulási lehetőségek:

- Továbbtanulás a felsőoktatás második (magiszteri) szintjén.
- Posztgraduális képzésekben való részvétel.
- Szakmai továbbképzéseken való részvétel.
- Bekapcsolódás akadémiai mobilitási programokba.